

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

ZBRZA

1. Nazwa

**KRZYŻ PRZYDROŻNY WYKONANY Z WYKORZYSTANIEM
POZOSTAŁOŚCI Z CZASÓW II WOJNY ŚWIATOWEJ**

2. Czas powstania

**POSTUMENT Z KRZYŻEM 1910 R.
OGRODZENIE PRZYPUSZCZALNIE
LATA 50 XX WIEKU**

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

**SKRZYŻOWANIE ULIC
NOWA WIEŚ I KRĘTA**

Wrak niemieckiego czołgu PzKpfw V Panther.
Widoczne drążki skrętne.

5. Przynależność administracyjna

Województwo: ŚWIĘTOKRZYSKIE

Powiat: KIELECKI

Gmina: MORAWICA

6. Formy ochrony

Obiekt ujęty w Programie Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Morawica na lata 2025 – 2028.

Widok ogólny krzyża od strony północnej.

8. Historia, opis i wartości

W konstrukcji krzyża wykorzystano elementy uzbrojenia pochodzące z czasów II wojny światowej, które kontekstowo wpisują się w przebieg bitwy pancernej jaka rozegrała się w okolicach Morawicy w styczniu 1945 r. Sama kapliczka zbudowana została w roku 1910, wojenne pozostałości możemy zobaczyć w ogrodzeniu, które ją otacza. Do wykonania słupków narożnych wykorzystano drążki skrętne. Na widocznych frezach zamontowany był wahacz czołgu a drążki stanowiły element amortyzujący. Drążki skrętne były wykorzystywane w zawieszeniu niemieckich pojazdów pancernych budowanych na podwoziach czołgu PzKpfw III, czołgach PzKpfw V Panther oraz czołgach ciężkich PzKpfw VI Tiger oraz PzKpfw VI Ausf B Tiger II. Biorąc pod uwagę dużą średnicę drążka można przyjąć, iż pochodzą one z jednego z niemieckich czołgów ciężkich Tiger I lub Tiger II. Z uwagi na wysoce użytkowy charakter drążków były one powszechnie wykorzystywane w gospodarstwach jako słupki w płotach.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Obiekt zadbane. Regularnie konserwowany dzięki staraniom lokalnej społeczności.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków